

3. Трускавецька І.Я., Шапран Ю.П. Формування готовності майбутніх учителів біології до професійної діяльності в процесі проведення навчально-польової практики з зоології безхребетних. *Перспективи та інновації науки*. (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). Вип. 3(8). 2022. С. 119–130.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-385-9-13>

**CONTROL OF STUDENTS' KNOWLEDGE WITHIN
THE SCOPE OF TEACHING ENVIRONMENTAL DISCIPLINES
IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

**КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ В МЕЖАХ ВИКЛАДАННЯ
ЕКОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗВО**

Shelmuk M. A.

*Student at the Department of Ecology
and Geography,
Zhytomyr Ivan Franko State University
Zhytomyr, Ukraine*

Шельмук М. А.

*студентка кафедри екології
та географії,
Житомирський державний
університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

Harbar D. A.

*Candidate of Biological Sciences,
Associate Professor at the Department
of Zoology, Biological Monitoring
and Nature Protection,
Zhytomyr Ivan Franko State University
Zhytomyr, Ukraine*

Гарбар Д. А.

*кандидат біологічних наук,
доцент кафедри зоології,
біологічного моніторингу
та охорони природи,
Житомирський державний
університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна*

Одним із найважливіших аспектів навчання у вищому навчальному закладі є контроль знань студентів. Контроль знань – це процес оцінки рівня знань студентів, який дозволяє викладачам оцінити, наскільки добре студенти опанували матеріал, що пропонується до засвоєння. Існує безліч форм та методів контролю знань студентів. Кожен з них має свої переваги та недоліки, і вибір конкретного методу залежить від цілей та завдань навчання.

Одним із найефективніших видів контролю знань студентів у міжнародній практиці є система безперервного контролю. Ця система передбачає регулярне тестування студентів протягом всього курсу

навчання. Такий підхід дозволяє викладачам оперативно оцінювати рівень знань студентів та коригувати свою роботу відповідно до результатів тестування [1].

Під час викладання екологічних дисциплін у ЖДУ імені Івана Франка систематично здійснюється поточний контроль знань студентів. Наприкінці кожного лабораторного чи практичного заняття студенти отримують покликання на гугл-форму з теми, що вивчається. Форма містить 20 тестових питань різного типу: з відкритою відповіддю, закритого типу з однією чи декількома правильними відповідями, тестові завдання на відповідність, на послідовність тощо. По закінченню тестування кожен студент відразу знає свій результат і приймає рішення чи хоче він його покращити.

Використання онлайн-тестів та інтерактивних платформ також гарно зарекомендувало себе під час дистанційного навчання. Однак, важливо не забувати про те, що такий метод контролю знань має свої обмеження. Наприклад, він не дозволяє перевірити креативність та оригінальність мислення студентів. Тому у контексті викладання екологічних дисциплін важливо використовувати інші методи та їх поєднання [2].

Усний та письмовий контроль знань сприяє розвитку в студентів уміння мислити, грамотно висловлювати думки в логічній послідовності, розвивати культуру усного та письмового мовлення [1].

Письмовий контроль має свої переваги, оскільки протягом певного часу можна одночасно перевірити рівень володіння знань, умінь та навичок усіх студентів академічної групи. Разом з тим під час усного контролю можливий живий діалог, постановка додаткових і проблемних питань, організація дискусії з іншими здобувачами освіти, що створює емоційну атмосферу на занятті і допомагає кращому засвоєнню знань [3].

Практичний контроль знань дає можливість одночасно перевірити як рівень засвоєння знань так і вміння застосовувати їх на практиці. Систематично застосовується під час лабораторних і практичних занять з екологічних дисциплін. Студенти-екологи розв'язують задачі, виконують розрахунки екологічних індексів, працюють з супутниковими картами, створюють та поповнюють бази даних, візуалізують інформацію за допомогою діаграм та графіків тощо. Тут вже графічний контроль стає частиною практичного. Перетворення текстової інформації у графічну є дуже ефективним, оскільки сприяє оволодінню методами систематизації, узагальнення, моделювання опорних схем тощо.

Свою специфіку контроль знань студентів має під час організації дистанційного навчання. Він потребує більшої уваги до деталей та об'єктивності. Важливо забезпечити можливість студентам задавати питання та отримувати відповіді на них. Також, викладачам необхідно

бути доступними для консультацій та допомоги студентам у вирішенні проблем, що виникають під час навчання [2].

Отже, застосування методів контролю покликане найліпшим чином забезпечити своєчасний і всебічний зворотний зв'язок між студентами і викладачами, на підставі якого встановлюється, як студенти сприймають та засвоюють матеріал.

Література:

1. Виговська С.В. Педагогіка вищої школи: Метод. Рекомендації. К.: Природничо-гуманітарний ННІ Національного університету біоресурсів і природокористування України, 2011. 164 с.
2. Гордієнко Л. П. Методи контролю оцінки знань при дистанційній формі навчання. Дистанційна освіта в Україні: інноваційні, нормативно-правові, педагогічні аспекти: зб. наук. праць матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 червня 2020 р., м. Київ, Національний авіаційний університет / наук. ред. Н.П. Муранова. К. : НАУ, 2020. С. 29-31.
3. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. К.: Знання, 2005. 486 с.